

JYVÄSKYLÄ

JYVÄSKYLÄN PERUSOPETUS
VALINNAISAINHEET
vuosiluokat 8-9

Jyväskylän perusopetuksessa tarjottavat valinnaiset opinnot (POPS 2014)

Taide- ja taitoaineiden **valinnaiset tunnit (T-valinnainen)** ovat kotitalous, kuvataide, käsityö, liikunta ja musiikki. Taide- ja taitoaineiden valinnaisten kesto on kaksi vuosiviikkotuntia kahden vuoden ajan. Tämän lisäksi oppilas valitsee yhdeksännellä luokalla yhden vuosiviikkotunnin verran taide- ja taitoaineiden valinnaisia opintokokonaisuuksia.

Valinnainen aine (V-valinnainen) voi olla A2-kieli, draamakasvatus, kotitalous, kuvataide, liikunta, luonnontieteet, musiikki, tekninen työ, tekstiilityö, tieto- ja viestintäteknologia tai yrittäjyys. Kielivalinta jatkuu automaattisesti kaksi vuotta. Muissa valinnaisaineissa valinnan voi vaihtaa tai jatkaa sitä toiseksi vuodeksi. Opintokokonaisuus on siis erilainen kahdeksannella ja yhdeksännellä vuosiluokalla.

Lisäksi Jyväskylässä tarjotaan **laaja-alaisten osaamiskokonaisuuksien** pohjalta suunniteltuja **opintokokonaisuuksia (L-valinnainen)**, joiden sisällöt suunnitellaan koulukohtaisesti. Valinta on kestoltaan 0,25 (ainoastaan viidennellä ja kuudennella luokalla) 0,5 tai 1 vuosiviikkotunnin mittainen kokonaisuus.

Valinnaisten opintojen tuntijakotaulukko

5. luokka	1 vvt (L)
6. luokka	1 vvt (L)
8. luokka	2 vvt (T), 2 vvt (V) 2 vvt (L tai B2-kieli)
9. luokka	2 vvt (T), 2 vvt (V), 1 vvt (lyhyt t-valinta), 1vvt (L tai B2-kieli)

7.luokalla oppilas valitsee

- Oppilas valitsee 8. luokalle yhden T-valinnan, joka jatkuu automaattisesti 9. luokalle saakka.
- Oppilas valitsee yhden V-valinnan 8. luokalle. Oppilas voi jatkaa valintaa tai vaihtaa valintansa 9. luokalle. Huom! A2-kielen lukijat valitsevat opiskelemansa kielen.
- Oppilas valitsee kaksi L-valintaa. Jos valitset B2-kielen, et valitse ollenkaan L-valintoja.

8.luokalla oppilas valitsee

- Oppilas jatkaa 8.luokalla aloittamaansa T-valintaa. (Ei tarvitse valita uudelleen.)
- Oppilas valitsee yhden pitkän V-valinnan. Huom! A2-kielen lukijat valitsevat opiskelemansa kielen.
- Oppilas valitsee yhden taito- ja taideaineen syventävän t-valinnan.
- Oppilas valitsee yhden L-valinnan. Jos oppilaalla on 8.luokalta alkanut B2-kieli, ei hän valitse ollenkaan L-valintaa.

T-valinnaisuus (kotitalous, kuvataide, käsityö, liikunta ja musiikki)

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset opinnot syventävät perusopintojen pakollisten oppimäärien tavoitteita ja sisältöjä. Nämä opinnot vaikuttavat pakollisen oppimäärän päättöarvioinnin arvosanaan. Taide- ja taitoaineiden oppimäärän ja tavoitteet löytyvät opetussuunnitelman luvusta 15.4.

[Kotitalous](#)

[Kuvataide](#)

[Käsityö](#)

[Liikunta](#)

[Musiikki](#)

Musiikkiluokka: Musiikkiluokalla oppilas kehittää edelleen omia musiikkitaitojaan ja -tietojaan. Kantavana teemana on yhteismusisointi soittaen ja laulaen. Opintoihin kuuluu myös esiintyminen erilaisissa tilaisuuksissa sekä omien musiikki- ja näyttämöteosten valmistaminen yhdessä.

Urheiluluokka:

Urheiluluokan tehtävänä on antaa oppilaalle eväät terveen urheilijan elämään ja kehittää oppilaan liikuntataitoja monipuolisesti kaikkia urheilulajeja palvellen.

V-valinnaisuus

A2-kieli (espanja, ranska, saksa ja venäjä)

Jatkat neljännellä luokalla aloitettua kieltä.

Draamakasvatus

Draamakasvatus on draamaa ja teatteria, jota tehdään erilaisissa oppimisympäristöissä ja joka sisältää sekä esittävän, osallistavan että soveltavan draaman muodot. Draamakasvatuksen tunneilla opit tunnistamaan ja kehittämään monipuolisesti erilaisia ilmaisun keinoja, jotka antavat sinulle valmiuksia esiintymiseen ja itseilmaisuun niin arkielämän tilanteissa kuin näyttämölläkin.

Draamakasvatus 1

Tutustut ilmaisun perusteisiin ja draamakasvatuksen työtapoihin. Harjoittelet liike- ja puheilmaisua sekä äänenkäyttöä, teet rentoutumis- ja keskittymisharjoituksia sekä erilaisia rooliharjoituksia. Lisäksi tutustut joko valmiiseen tekstiin pohjautuvaan tai ryhmässä yhteisen ideoinnin pohjalta syntyvään teatteriesitykseen. Työskentelyn aikana tutustut erilaisiin ilmaisukeinoihin (esimerkiksi puheilmaisu, musiikki, lavastus, puvustus, valot) sekä teatteritietoon (erimerkiksi dramaturgia, lavastus, puvustus, teatterin eri muodot).

Draamakasvatus 2

Kokeilet erilaisia rooleja ja tutkit sovittua teemaa sekä roolissa että omana itsenä. Käytät draamakasvatuksen työtapoja monipuolisesti. Opetusta integroidaan ajankohtaisten aiheiden, teemojen ja kirjallisuuden käsittelyyn. Tutkit teatteria perehtymällä itseäsi kiinnostavaan näkökulmaan, esimerkiksi teatterin historia, lavastus, näyttelijätaide, teatterimusiikki sekä näytelmäkirjallisuus.

Kotitalous

Syvennät ja sovellat 7. luokan aikana opiskeltuja tietoja ja taitoja. Vahvistat ja kehität käytännön toimintataitoja ja arjenhallintataitoja itsenäisesti ja ryhmässä työskennellen. Kehität yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja, suunnittelu-, organisointi- ja ongelmanratkaisutaitoja sekä vastuullisuutta.

Kotitalous 1

Vahvistat käytännön toimintataitoja, tutustut ravitsemus- ja elintarviketietoon sekä kansalliseen ruoka- ja tapakulttuuriin. Sisällöissä huomioidaan ajankohtaisia ja koulukohtaisia teemoja ja juhlia. Hoidat tekstiilejä ja perehdyt kodin puhtaanapitoon. Vahvistat kuluttaja- ja talousosaamistasi pohtimalla rahankäyttöön liittyviä tilanteita ja kuluttajan vastuita.

Kotitalous 2

Kehität käytännön työskentelytaitoja ja laajennat elintarvikeryhmien ja ravitsemustiedon tuntemusta sekä pohdit valintoja ja tottumuksia. Perehdyt kansainväliseen ruoka- ja tapakulttuuriin sekä teemajuhliin. Syvennät asumiseen ja kodinhoitoon liittyviä tietoja ja taitoja. Syvennät kuluttaja- ja talousosaamista perehtymällä kodin arjen rahankäyttöön.

Kuvataide

Valinnaisessa kuvataiteessa opettelet työvälineiden, materiaalin ja työtekniikoiden tuntemusta, kuvallista ajattelua ja havaintokykyä. Opettelet ymmärtämään omaa ilmaisua sekä ympäröivää maailmaa.

Kuvataide 1

Tutustut oman tekemisen kautta esimerkiksi valokuvaan, sarjakuvaan, videokuvaan, elokuvaan, pelien grafiikkaan ja mainoksiin. Tunneilla on mahdollista esimerkiksi perehtyä kuvankäsittelyn ja videoeditoinnin perusteisiin ja tutustua visuaalisen alan ammatteihin.

Kuvataide 2

Käytät vapaasti ja soveltaen erilaisia kaksi- ja kolmiulotteisia tekniikoita. Tutustut kuvataiteen ilmiöihin (eri kulttuurit, taidehistoria, nykyaide). Työskentelet pitkäjänteisesti ja kokeilevalla otteella. Projekti ja tuotokset voidaan taltioida (esimerkiksi Kasvun kansioon).

Liikunta

Valinnaisen liikunnan tunneilla pääset syventämään jo aiemmin opittuja liikuntataitoja ja kokeilemaan liikuntalajeja, joiden harrastamiseen ei normaalin koululiikunnan puitteissa välttämättä pystytä. Liikuntamuodot valitaan eri vuodenaikojen ja oppilaiden toiveiden mukaan koulun resurssit ja mahdollisuudet huomioiden.

Liikunta 1

Syvennät liikuntataitoja, tutustut uusiin liikuntalajeihin ja -muotoihin sekä kehität toimintakykyä ja fyysistä kuntoa yhdessä muiden kanssa. Valinnaisen liikunnan tunneilla voit myös kasvattaa liikuntaaktiivisuuttasi (terveys-suositusten mukainen tavoite on 1–2 tuntia liikuntaa päivässä).

Liikunta 2

Syvennät liikuntataitoja, tutustut uusiin liikuntalajeihin ja -muotoihin sekä kehität toimintakykyä ja fyysistä kuntoa yhdessä muiden kanssa. Valinnaisen liikunnan tunneilla voit myös kasvattaa liikuntaaktiivisuuttasi (terveys-suositusten mukainen tavoite on 1–2 tuntia liikuntaa päivässä).

Luonnontieteet

Luonnontieteissä syvennät erilaisten luonnontieteellisten tutkimusten ja ilmiöiden osaamista.

Luonnontieteet 1

Tutustut erilaisiin ajankohtaisiin luonnontieteen ilmiöihin koulun tarjoamien mahdollisuuksien mukaan. Aiheina voivat olla esimerkiksi monipuoliset tutkimukset, tutkimusretket lähiympäristöön sekä elämän perusedellytykset maapallolla.

Luonnontieteet 2

Tutustut erilaisiin ajankohtaisiin luonnontieteen ilmiöihin koulun tarjoamien mahdollisuuksien mukaan. Aiheina voivat olla esimerkiksi kestävä kehitys, globalisaatio, ilmastonmuutos, luonnontieteet maailmankuvan rakentajana sekä luonnontieteiden koulutuspolut ja ammatit.

Musiikki

Valinnaisessa musiikissa syvennät seitsemännellä luokalla opittuja instrumentinsoitto- ja laulutaitoja yhteisoiton ja yhteislaulun avulla.

Musiikki 1

Tutustut koti- ja ulkomaisen musiikin eri tyyleihin ja aikakausiin ja erityisesti populaarimusiikin lajeihin ja musiikkikulttuureihin ympäri maailman. Harjoittelet myös tietokoneavusteisen musiikin tekemistä ja samalla tutustut omien sävellysten luomiseen. Voit itse vaikuttaa ohjelmiston valintaan ja musiikillisiin projekteihin.

Musiikki 2

Tutustut koti- ja ulkomaisen musiikin eri tyyleihin ja aikakausiin ja erityisesti populaarimusiikin lajeihin ja musiikkikulttuureihin ympäri maailman. Harjoittelet myös tietokoneavusteisen musiikin tekemistä ja samalla tutustut omien sävellysten luomiseen. Voit itse vaikuttaa ohjelmiston valintaan ja musiikillisiin projekteihin.

Tekninen työ

Teknisessä työssä tutkit harrastamiseen ja arjen käyttöesineisiin liittyviä ilmiöitä. Kokeilet uusia sekä perinteisiä materiaaleja ja valmistustekniikoita. Valmistamisessa hyödynnät erilaisten teknologioiden mahdollisuuksia oppimistehtävien toteutuksessa.

Tekninen työ 1

Tutustut soveltavaan tekniseen työhön, jossa hyödynnät monipuolisesti tekemiseen tarvittavia työvälineitä, koneita ja laitteita. Tutustut puun-, metallin-, muovin ja elektroniikan komponenttien käsittelyn taitoihin monipuolisesti. Oppimistehtävien pohjana on tutkiva, keksivä ja kokeileva toiminta.

Tekninen työ 2

Perehdyt teknologiataitoihin, joissa hyödynnät teknologisen käsityön mahdollisuuksia tuotteiden valmistamisessa. Tutustut puun-, metallin- ja muovin sekä elektroniikan komponenttien käsittelyn taitoihin monipuolisesti tutkien, keksisen ja kokeillen. Hyödynnät lisäksi uusinta teknologiaa tuotteiden suunnittelussa ja valmistamisessa.

Tekstiilityö

Tekstiilityössä tutkit harrastamiseen, sisustamiseen, arjen käyttöesineisiin ja pukeutumiseen liittyviä ilmiöitä. Kokeilet uusia sekä perinteisiä materiaaleja ja valmistustekniikoita. Valmistamisessa hyödynnät erilaisten teknologioiden mahdollisuuksia oppimistehtävien toteutuksessa.

Tekstiilityö 1

Tutustut trendeihin ja sisustamiseen liittyviin ilmiöihin ja valmistat omien suunnitelmiesi mukaisia sisustustuotteita.

Tekstiilityö 2

Tutkit muotiin ja pukeutumiseen liittyviä ilmiöitä sekä valmistat vaatteita ja asusteita.

Tieto- ja viestintäteknologia

Opit hyödyntämään tieto- ja viestintäteknologiaa digitaalisessa tuottamisessa. Saat realistisen kuvan tietokoneen hyödyntämismahdollisuuksista, opit prosessikirjoittamista sekä tietokoneen käyttöä ongelmanratkaisussa.

Tieto- ja viestintäteknologia 1

Tutustut erilaisiin ajankohtaisiin tieto- ja viestintäteknologian osa-alueisiin koulun laiteympäristön tarjoamien mahdollisuuksien mukaan, esimerkiksi pilvipalveluihin, kuvankäsittelyyn, videoeditointiin ja tekijänoikeuksiin.

Tieto- ja viestintäteknologia 2

Tutustut erilaisiin ajankohtaisiin tieto- ja viestintäteknologian osa-alueisiin koulun laiteympäristön tarjoamien mahdollisuuksien mukaan, esimerkiksi videoeditointiin, animaatioon, tekstipohjaiseen ohjelmointiin, robotiikkaan, sosiaaliseen mediaan ja hakukoneisiin.

Yrittäjyys

Vahvistat ja kehität tietojasi yrittäjyydestä ja työelämästä. Tutustut sisäiseen yrittäjyyteen sekä perehdyt omiin vahvuksiisi yrittäjänä.

Yrittäjyys 1

Tutustut sisäiseen yrittäjyyteen tutkimalla, mitä on yrittäminen ja minkälaisia ominaisuuksia yrittäjällä tulee olla. Pohdit yrittämisen mahdollisuuksia ja riskejä sekä omia vahvuuksia ja heikkouksia yrittämisessä. Tutustut oman talouden hallintaan. Tarkastelet ostamista ja kuluttamista, säästämistä ja sijoittamista sekä erilaisia maksutapoja. Perehdyt yrittäjän työelämäntaitoihin. Osallistut oman koulun projektiin tai myyntitapahtumaan.

Yrittäjyys 2

Perehdyt omiin vahvuksiisi yrittäjänä, pohdit omaa liikeideaa sekä tutustut yritysmuotoihin ja oman yrityksen perustamisen edellytyksiin. Perehdyt yrityksen liiketoimintasuunnitelmaan, markkinointiin ja rahaliikenteeseen. Vieraillet yrityksissä ja tapaat yritysvieraita koulussa.

L-VALINNAISET

AJATTELU JA OPPIMAAN OPPIMINEN (L1)

Opiskelutaidot haltuun

Kurssi opiskelutaitojen ja omien vahvuuksien tunnistamiseen ja vahvistamiseen sekä elämäntaitojen harjoitteluun

Kurssi on suunnattu oppilaille...

... joille oppiminen on työlästä ja oppimisen taidot ovat hukassa tai kaipaavat harjoitusta.

... joilla on haasteita ja jotka tarvitsevat tukea jonkin tietyn oppiaineen opiskelussa.

...jotka kaipaavat apua arjen hallintaan tai jotka kaipaavat tukea omien vahvuuksien tunnistamisessa.

Kurssin opettajina toimivat erityisopettajat. Kurssi räätälöidään osallistuneiden omista tavoitteista lähtien. Kurssilla harjoitellaan erilaisin tavoin oppimisen, vuorovaikutuksen ja elämisen taitoja.

Fysiikan ja kemian valinnainen kurssi

Tavoitteet: Mielenkiinnon herättäminen fysiikan ja kemian kiehtovaan maailmaan sekä tietojen ja taitojen kehittyminen käytännössä.

Sisältö: Teemme arkipäivän laborointeja ja mittauksia tutkimalla ruokaa, lääkeaineita, kemikaa-
leja, sähkölaitteita, liikettä eri ympäristöissä, raketin toimintaa jne. Lisäksi tutustumme lähiympä-
ristön
tarjoamiin tiedemahdollisuuksiin toiminnallisesti. Kurssilla huomioidaan myös oppilaiden omat
kiinnostuksen kohteet.

Matematiikan valinnainen kurssi lukioon aikoville (vain 9. lk)

Teknisten apuvälineiden haltuunotto lukion ensimmäistä vuotta ajatellen. Peruskoulun kertaus
soveltavia tehtäviä hyödyntäen. Katsaus lukion ensimmäiseen syksyn asiasisältöihin.

KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU (L2)

Kansainvälisyyskurssi

Kansainvälisyyskurssilla tutustutaan jonkin toisen maan kulttuuriin ja ihmisiin, luodaan uusia tai
vahvistetaan jo valmiiksi olevia kontakteja. Kurssin sisältö rakentuu opiskelijoiden toiveiden poh-
jalta. Esimerkiksi luodaan yhteyksiä ja ystävystytään jonkin toisessa maassa sijaitsevan koulun tai
urheiluseuran oppilaiden kanssa.

Ruotsia lukioon aikoville (vain 9. lk)

Kerrataan yläkoulun ruotsin kurssien sisältöjä, laajennetaan sanavarastoa ja syvennetään jatko-
opintojen kannalta tärkeitä rakenteita ja viestintätaitoja.

Biisintekokurssi

Tehdään oma biisi. Yksin tai yhdessä.

Kirjoittamisen kurssi

Kurssilla harjoitellaan tekstinkäsittelyohjelman monipuolista käyttöä sekä tutustutaan kymmen-
sormijärjestelmään. Kirjoitetaan erilaisia tekstejä itse valitsemasta aihepiiristä.

Musiikin ja kuvataiteen yhdistelmäkurssi

Miltä tuntuu? Työstetään vapaasti eri kuvataiteentehtävillä musiikin luomia mielikuvia ja tunteita.

ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT (L3)

Kehonhuolto ja fitness

Terve mieli terveessä kehossa! Tällä kurssilla keskitytään koko kehon hyvinvointiin mm. lihaskunnan kehittämisellä eri liikuntamuodoin, liikkuvuutta ja rentoutumista unohtamatta. Kurssisisältönä voi olla esimerkiksi kehonpainoharjoittelu, jooga, pilates, aerobic ja rentoutusharjoitukset.

Palloilu

Syöttöä lapaan ja palloa maaliin! Palloilukurssilla harjoitellaan ja pelataan erilaisia maila- ja pallopelejä sisällä ja ulkona. Kurssisisältönä voi olla esimerkiksi koripallo, lentopallo, sulkapallo, jalkapallo, pesäpallo, lacrosse, ultimate ja amerikkalainen jalkapallo.

Kuntosalikesä

Kuntoharjoittelua aloittelijoille ja konkareille. Tutustutaan monipuolisesti eri kuntoilu ympäristöihin läpikäyden kuntosaliharjoittelun perusteita salitietä voimaharjoittelun tekniikoihin

Pelit ja leikit

Virkistystä kouluviikkoon oppilaiden kesto-osioilla! Kurssisisältöinä mm. ikuisuuspallo, piilo, stratego, just dance ja kaupunginvalloitus.

Mopon korjaus ja tuunaus (vain 9. lk.)

Käytännön mopopaja. Lähtökohtana omat tarpeet ja -suunnitelmat.

Survivor-kurssi

Kurssilla valmistetaan erilaisia kalastusvälineitä, kuten esim. uistimia, vaappuja ja pilkkejä, sekä perehdytään pyydystämiseen. Kurssin aikana käydään testaamassa omia tuotoksia luonnossa.

Vaateompelu

Kurssilla opit ompelemaan arkivaatteen joustavasta materiaalista. Voit valita valmistettavan tuotteen itse.

Vaatteet ja asusteet

Kurssilla kertaamme tekstiilityön perustekniikoita (esim. ompelu, neulonta) ja valmistamme arki-vaatteita ja asusteita oman valinnan mukaan.

Hygeiyykurssi

Kurssilla rentoudutaan vapaavalintaisia käsityötuotteita valmistaen ja toisten seurasta nauttien :)

MONILUKUTAITO (L4)

Historia ja elokuva

Perehdyimme elokuvien kautta yläkoulun historian sisältöihin. Kurssilla opetellaan arvioimaan kriittisesti elokuvien antamaa kuvaa menneestä.

Musiikin kuuntelukurssi

Mistä kappale kertoo? Opetellaan kuuntelemaan, analysoimaan ja luomaan oma mielipide. Keskustellaan musiikista ja merkityksistä.

Lukupiiri

Tunneilla luetaan monipuolisesti kaunokirjallisuutta ja keskustellaan luetusta, vinkataan kirjoja ja harjoitellaan tekstien analysointia ja kirjallisuuden käsitteitä.

Valinnaista suositellaan oppilaille, jotka rakastavat lukemista ja kirjoja, sekä oppilaille, jotka vihaavat lukemista, mutta haluavat selviytyä kunnialla äidinkielen kirjallisuustehtävistä.

Lukupiiriläisillä on mahdollisuus suorittaa myös yläkoulun lukudiplomi.

TIETO- JA VIESTINTÄTEKNOLOGINEN OSAAMINEN (L5)

3d-mallintaminen ja ohjelmointi

Mallinnetaan Blender-ohjelmalla ja tehdään pieniä ohjelmointitehtäviä.

Piirustuskurssi

Piirretään eri kuvataiteen tekniikoilla sekä paperille että tietokoneella.

Teknologiakurssi

Kurssilla perehdytään erilaisten tietokoneohjattujen työstökoneiden maailmaan, esim. laserleikkuri, 3D-tulostimet, CNC-jyrsin ja eri metallilaatuja leikkaava PLASMA-leikkuri. Mikäli aiot suunnata tekniselle alalle tulevaisuudessa, on kurssista sinulle varmasti hyötyä.

TYÖELÄMÄTAIDOT JA YRITTÄJYYS (L6)

Hygieniapassi-kurssi

Kurssilla perehdytään teoriatasolla elintarvikehygieniaan kotikeittiöstä ammatilliseen elintarvikkeiden käsittelyyn. Kurssilla opiskellaan hygieniapassitestissä vaadittavat asiat ja kurssin päätteeksi oppilas osallistuu hygieniapassitestiin. Hygieniapassista voi olla hyötyä kesätöitä haettaessa. Huom! Kurssi ei sisällä ruoanvalmistusta.

Hyväntekeväisyyskurssi

Perehdymme hyväntekeväisyyteen suunnitteleamalla ja toteuttamalla hyväntekeväisyyspauksen yhteisesti valittuun kohteeseen.

OSALLISTUMINEN, VAIKUTTAMINEN JA KESTÄVÄN TULEVAISUUDEN RAKENTAMINEN (L7)

L2-valinnoille vaihtoehtona on B2-kieli

B2-kieli (espanja, ranska, saksa ja venäjä)

Opettelet käyttämään kieltä arkipäivän tilanteissa, ymmärrät ja tuotat helppoa tekstiä. Kielestä tutuksi tulevat mm. sanastot, perhe, asuinympäristö, harrastukset, koulu sekä asiointi kaupassa ja ravintolassa. Tutustut kursilla myös kohdemaan kulttuuriin, maantieteeseen ja tapoihin.

L-VALINNAISET TAITO- JA TAIDEAINEET 9. LK.

Musiikki

Tällä opintojaksolla voit syventää ja laajentaa taitojasi musiikissa. Sinulla on mahdollisuus korottaa 7. luokan musiikin arvosanaa.

Kuvataide

Tällä opintojaksolla voit syventää ja laajentaa taitojasi kuvataiteessa. Sinulla on mahdollisuus korottaa 7. luokan kuvataiteen arvosanaa.

Kotitalous

Tällä opintojaksolla voit syventää ja laajentaa taitojasi kotitaloudessa. Sinulla on mahdollisuus korottaa 7. luokan kotitalouden arvosanaa.

Liikunta

Tällä opintojaksolla voit syventää ja laajentaa liikuntaan liittyviä taitoja ja fyysisiä ominaisuuksia. Kursilla työskennellään osittain perusliikuntakurssin sisältöjä mukaillen. Sinulla on mahdollisuus korottaa liikunnan arvosanaa, joka tulee päättötodistukseen.

Käsityö

Tällä opintojaksolla voit syventää ja laajentaa taitojasi käsityössä. Sinulla on mahdollisuus korottaa 7. luokan käsityön arvosanaa.

Lisätiedot:

Jana Toivanen p. 050 562 3017 jana.toivanen@edu.jyvaskyla.fi

Marjaana Järvenoja p. 050 435 9831 marjaana.jarvenoja@edu.jyvaskyla.fi